

MEMORIA XUSTIFICATIVA E ECONÓMICA DO CONVENIO ENTRE A CONSELLERÍA DO MEDIO RURAL E ASOCIACIÓN NACIONAL DE CRIADORES DE RAZA RUBIA GALEGA (ACRUGA) PARA CONTINUAR COA EXECUCIÓN DUN PROGRAMA PARA A CONSOLIDACIÓN E DIVERSIFICACIÓN XENÉTICA DA RAZA RUBIA GALEGA, COFINANCIADO CO FONDO EUROPEO AGRÍCOLA DE DESENVOLVEMENTO RURAL (FEADER), NO MARCO DO PLAN ESTRATÉXICO DA POLÍTICA AGRARIA COMÚN 2023_2027.

Esta consellería do Medio Rural é o órgano da Administración autonómica que ten atribuído o exercicio das competencias en materia de desenvolvemento das accións necesarias para a ordenación, fomento e control da produción gandeira, así como na elaboración e execución dos programas de conservación e fomento dos recursos zootenéticos autóctonos de Galicia e, en consecuencia, nos programas de mellora xenética do gando, tal como se recolle no Decreto 223/2022, do 22 de decembro, polo que se establece a estrutura orgánica da Consellería do Medio Rural.

No mencionado ámbito material, constitúe un dos obxectivos a conservación dos recursos zootenéticos autóctonos de Galicia.

Antecedentes

A Rubia Galega é unha raza bovina autóctona de Galicia cuxo patrimonio xenético acumula unha parte imprescindible dos recursos zootenéticos autóctonos da nosa Comunidade Autónoma. A importancia desta raza ben determinada pola súa longa e ampla implantación no agro galego onde contribúe ao sustento de moitas familias e ao desenvolvemento das zonas rurais así como polo feito de estar moi identificada con esta comunidade. É unha raza adaptada as condicións de produción tradicionais e

CONSELLERÍA DO MEDIO RURAL
DIRECCIÓN XERAL DE GANDARÍA, AGRICULTURA E INDUSTRIAS AGROALIMENTARIAS
SUBDIRECCIÓN XERAL DE GANDARÍA
SERVIZO DE PRODUCIÓNS GANDEIRAS E BENESTAR ANIMAL
Edificio administrativo núm. 4 de San Caetano, 2ª planta
15781 Santiago de Compostela
T: +34 981 546 180
produccionsgandeiras@xunta.gal
mediorural.xunta.gal

respectuosas co medio e capaz de responder as exixencias do mercado cun produto de gran calidade.

A Asociación Nacional de Criadores de Raza Rubia Galega (ACRUGA) é a entidade recoñecida polo Ministerio de Agricultura, Alimentación y Medio Ambiente para a xestión do libro xenealóxico da raza Rubia Galega e o desenvolvemento do seu Programa de Mellora (BOE 91 de 16 de abril de 2012), e como tal figura incluída no Rexistro Xeral de Asociacións de Razas Puras e recoñecida pola Unión Europea. Entre os seus fins destacan a promoción, expansión e selección do gando vacún da Raza Rubia Galega, velando pola súa pureza así como o establecemento dos criterios zotécnicos e a xestión do Libro Xenealóxico, Programas de selección e Controles de Rendementos da raza.

A subintervención 65052_01 do Plan Estratéxico da PAC de Galicia para o período 2023-2027 relativa ás asociacións para a preservación dos recursos gandeiros, ten entre os seus obxectivos a recuperación da variabilidade xenética, e a súa potenciación, de ser o caso, así como implantar mecanismos que permitan aos gandeiros acceder aos fondos xenéticos dispoñibles das razas autóctonas.

A Consellería do Medio Rural e ACRUGA veñen colaborando nos sucesivos Programa de desenvolvemento rural de Galicia mediante actuacións na conservación dos recursos zootécnicos autóctonos. No ano 2023 asinase o último convenio para continuar coa execución dun programa para a consolidación e diversificación xenética da raza Rubia Galega, que remata a súa vixencia o 31 de agosto de 2025.

Finalidade

Para os efectos sinalados, tense previsto formalizar con ACRUGA o instrumento convencional arriba referido por un período de vixencia que abrangue dende o 01 de setembro de 2025 ata o 31 de decembro de 2027, no marco do Plan Estratéxico da PAC de Galicia 2023-2027.

O convenio ten por obxecto establecer as condicións das actuacións realizadas por ACRUGA para continuar coa execución dun programa para a consolidación e diversificación xenética da raza Rubia Galega.

O instrumento convencional que se pretende asinar fundaméntase no seguinte:

A pesar de estar catalogada como unha raza autóctona de fomento, a tendencia evolutiva da Rubia Galega é cara a recesión, tanto no censo poboacional como no número de ganderías activas segundo os datos do Ministerio de Agricultura, Pesca e Alimentación-MAPA na aplicación ARCA. A presenza na poboación dun alto grao de consanguinidade como consecuencia da excesiva presión de selección sobre determinados caracteres e a limitada dispoñibilidade de liñas xenéticas diversificadas na poboación, ao que hai que engadir outros factores como a escasa dispersión xeográfica da raza e a incursión e proliferación doutras razas foráneas moi competitivas no seu espazo xeográfico, fai que persista un perigo real de perda da diversidade xenética na raza que diminúe as posibilidades de mellora na mesma, e pode comprometer o seu futuro a medio e longo prazo.

Por estas razóns, como xa se comentou anteriormente, a Consellería do Medio Rural iniciou no ano 2013 un programa para a consolidación e diversificación xenética da raza co obxectivo de manter un suficiente grao de variabilidade xenética que permita continuar cun Programa de Mellora Xenética eficiente. A renovación dos compromisos adquiridos neste sentido suporá unha continuidade temporal que resulta imprescindible nas tarefas de recuperación da raza.

A estratexia a seguir no novo convenio é seguir cos traballos na busca de animais que mantendo as características raciais propias da Rubia Galega aporten a variabilidade xenética citada, así como procurar liñas xenéticas pouco empregadas que podan contribuir a incrementar e diversificar a base xenética da poboación. Entre os novos

obxectivos figura a obtención de touros probados mellorantes da raza con baixos niveis de consanguinidade, realizando valoracións individuais de machos en centros de testaxe e avaliacións de touros sobre descendencia para determinar a súa capacidade de transmisión e a constitución dun banco de xermoplasma como garantía de mantemento da variabilidade xenética da raza.

A subintervención 65052_01 do Plan Estratégico da PAC de Galicia para o período 2023-2027 relativa á conservación de recursos xenéticos na agricultura, consiste precisamente en fomentar a inclusión dos recursos xenéticos agrícolas e gandeiros autóctonos en sistemas de produción de calidade compatibles co medio ambiente, mellorando a súa conservación, caracterización e avaliación.

O desenvolvemento deste proxecto, só é posible coa participación de ACRUGA, xa que os obxectivos do presente convenio e as actuacións a desenvolver se axustan perfectamente aos fins e obxectivos de ACRUGA, tal e como se recolle nos seus estatutos: É a entidade oficialmente recoñecida para a xestión do libro xenealóxico da raza Rubia Galega, así como para levar a cabo o programa de mellora e o control de rendementos. Ostenta a representación e defensa dos intereses dos gandeiros galegos de dita raza, e ten baixo a súa responsabilidade a promoción, defensa, mellora e fomento da mesma, así como o desenvolvemento das funcións que lle sexan delegadas polas administracións públicas. Este obxectivos son compartidos coa consellería do Medio Rural.

O procedemento ordinario de concorrencia pública na concesión de subvencións resulta improcedente, por canto ACRUGA resulta imprescindible para a execución do programa. A Lei 9/2007, do 13 de xuño, de subvencións de Galicia, prevé a concesión directa de subvencións cando se acrediten razóns de interese público, social ou económico. No mesmo senso se expresa o artigo 36.c do Decreto 11/2009, do 8 de xaneiro, polo que se aproba o regulamento da lei. Por outra parte, o artigo 40.1 do

mesmo decreto posibilita a concesión de subvencións directas mediante convenio, nos casos en que se acrediten razóns de interese público, social ou económico.

ACRUGA cumpre cos requisitos establecidos para obter a condición de beneficiaria, segundo o artigo 10 da Lei 9/2007, do 13 de xuño, de subvencións de Galicia.

Polo exposto, estímase xustificada a utilización do instrumento do convenio para articular as actuacións de referencia, quedando o devandito convenio fora do ámbito de aplicación da Lei 9/2017, do 8 de novembro, de contratos do sector público, pola que se traspoñen ao ordenamento xurídico español as Directivas do Parlamento Europeo e do Consello 2014/23/UE y 2014/24/UE, do 26 de febreiro de 2014, con independencia de que, de acordo co previsto no artigo 4 da devandita norma, lle sexan de aplicación os principios desta Lei para resolver as dúbidas e lagoas que puidesen presentarse.

Financiamento

A Consellería do Medio Rural financiará as actuacións do convenio a desenvolver por ACRUGA, no marco da subintervención 65052_01 do Plan Estratéxico da PAC de Galicia, cofinanciado polo Fondo Europeo Agrícola de Desenvolvemento Rural (FEADER) cunha porcentaxe de financiamento do 80%.

O importe total ascende a catrocentros setenta e cinco mil cincocentos euros (475.500,00 €) para o período 2025-2027, dispoñibles na aplicación 2025.15.04.713C.781.2, código de proxecto 2025 00136. Estará condicionado á existencia de dispoñibilidade orzamentaria e distribuirase coa seguinte dotación máxima para cada unha das anualidades do convenio:

- 43.500,00 € para o ano 2025

- 216.000,00 € para o ano 2026, dos que 11.000,00 € estarán destinados á participación nos eventos Feira Internacional Semana Verde de Galicia e SALIMAT.
- 216.000,00 € para o ano 2027, dos que 11.000,00 € estarán destinados á participación nos eventos Feira Internacional Semana Verde de Galicia e SALIMAT.

Poderanse efectuar pagamentos a conta, pagamentos fraccionados que responderán ao ritmo de execución das accións subvencionadas, sempre de acordo co disposto no artigo 67 do Decreto 11/2009, do 8 de xaneiro, polo que se aproba o regulamento da Lei 9/2007, do 13 de xuño, de subvencións de Galicia, abonados por contía equivalente á xustificación presentada a conta da liquidación final.

Por todo o exposto, solicítase a tramitación do Convenio de colaboración entre a Consellería do Medio Rural e ACRUGA, para continuar coa execución dun programa para a consolidación e diversificación xenética da raza Rubia Galega, cofinanciado co Fondo Europeo Agrícola de Desenvolvemento Rural, no marco do PEPAC de Galicia 2023-2027.

Santiago de Compostela, á data da sinatura.

O director xeral de Gandarías, Agricultura e Industrias Agroalimentarias.

